

Atpazīsti savu

SPEKU

Vai redzi augšējo attēlu ar dažādām emocijām?

Mums katram emociju mēdz būt tik daudz un dažādas, ka reizēm liekas - tās saceļ veseli viesuli. Piemēram - katrs no mums reizēm skumjās nopūšas, jo liekas, ka citiem ir labāk - kāds mācību stundās biežāk ceļ roku, jo nebaidās kļūdīties ar atbildi, cits neticami skaistī zīmē, vēl kāds šķiet interesantāks sarunu biedrs. Un reizēm tā justies ir pilnīgi normāli... BET -zini? Katram no mums ir savas superspējas, stiprās puses, talanti, personība, kas ir unikāla! Protams, izklausās dzirdēti, vai ne? Un dažkārt tam ir grūti noticeit, jo sevī nereti saskatām sliktāko, izgaismojam un ievērojam grūtības un īpašības, kas nepārāk patīk. Bet gribu uzdot tev jautājumu - vai, ja tu būtu virves staigātājs un stāvētu uz virves pūja priekšā, Tev paīdzētu apkārtējo saucieni "Nu tu taču tūlīt nokritīsi!", "Pat uz zemes nevari līdzsvaru noturēt, ko tu dari uz virves", "Kā tu liec kāju, ārprāts, vai neredzi, ka jāliek citādāk?", "Tu sasvēries! Es tā arī domāju, ka nevarēsi noiet pa virvi..."?

Vai varbūt paīdzētu atbalstoši un uzmundrinoši uzsaucieni, sajūta, ka cilvēki tic tavām spējām? Ikdienā bieži mēs cenšamies tikt pāri grūtībām, sāpēm, sliktam garastāvoklim sevi kritizējot (vai reizēm - ļoti žēlojot) un ļaujam iekšējam kritiķim aizmuglot savu redzi, tomēr tas, kas paīdz piecelties un iet tālāk, ir laipna, iejūtīga izturēšanās pret sevi, savas iekšējās gaismas iedegšana, spēka saskatīšana.

"Bet citiem ir labāk/bet kāds māk vairāk/..." kāds teiks. Un jā - mēs visi esam dažādi, katrs ar savu apslēpto spēku un reizēm salīdzinām sevi ar apkārtējiem... Bet svarīgākais ir kas cits - kādi mēs esam šodien, salīdzinot ar sevi pirms dienas? Nedēļas? Gada? Jo arī tas, kas citiem šķiet mazs, mums var nozīmēt neticami daudz. Vai pagājušajā nedēļā nevarēji piezvanīt un pierakstīties uz privātstundām, jo juti satraukumu, zvanot kādam pa telefonu, bet šodien to izdevās izdarīt? Izcili! Tātad šajā mirklī sajūsts siks iekšējais spēks un atrasts veids, kā mazināt nepatīkamo trauksmi! Un šādu piemēru katra dzīvē ir simtiem un tūkstošiem, tikai reizēm aiz iekšējā kritiķa biezā apmetņa neredzam savus spēka stāstus.

"Līdzjūtība pret sevi? Tā ir sevis žēlošana un nespēja uzņemties atbildību!", kāds nereti saka. Un kļūdās. Jo līdzjūtība pret sevi ir spēja rast spēku labot savas kļūdas un pilnveidoties, sev nemītīgi nepārmetot un nekritizējot. Un līdzīgi kā ar, piemēram, zirgu, kurš labprātāk dodas pastaigā ar laipnu vārdu un sulīgu, saldu burkānu, nevis pātagu un kritiku, arī cilvēkiem vieglāk virzīties uz priekšu bez domu pātagu cirtieniem!

Atkal un atkal varam teikt, ka katrā ir kaut kas īpašs, skaists, stiprs un vienreizējs, bet zinām, ka reizēm to nav tik viegli atrast, nav viegli aplūsināt iekšējo kritiķi un uzspīdināt gaismu superspējām... Tāpēc nākamajās lapās daži uzdevumi, kas var paīdzēt! Un atceries - ja grūti atpažīt savu spēku un saskatīt labo, vienmēr esam gatavi nākt tev palīgā :)

No: Tavs iekšējais spēks

Sadali grūtākus uzdevumus mazākos soļos un sāc ar vieglāko soli! Un atceries - kļūdīties ir normāli! Ja kāds uzdevums neizdodas - pamēģini vēlreiz vai citādāk bez sevis nosodīšanas :)

Atceries tās reizes, kad Tev ir izdevies paveikt ko sarežģītu - kas Tev palīdzēja? Kādas bija sajūtas? Ja kādu reizi neizdodas kā cerēts, atminies (un pieraksti) visas reizes, kad ir izdevies!

Vai vari sadzirdēt, ko saka Tavs iekšējais kritiķis? Vai viņa teiktais nav pārspīlēts? Pamēģini uzrakstīt faktus, kas varētu liecināt, ka kritiķis kļūdās!

Vai zini, kas ir Tavas stiprās puses? Uzraksti vismaz 5 īpašības/talantus, ar kuriem sevi lepojies!

Visas emocijas ir normālas un palīdz saprast, kas notiek ar Tevi! Kādas emocijas Tu ikdienā jūti visbiežāk? Pieraksti tās un novērtē intensitātē no 1-10, lai izprastu savu emocionālo pasauli labāk

Fotografēšana palīdz uzlabot pašajūtu, jo tā ne tikai dod iespēju paskatīties uz pasauli un realitāti mums apkārt, bet arī palīdz pārnest domāšanu no spēcīgām emocijām uz šo brīdi, tagadni, jeb "šeit un tagad".

Mēdz būt domas, kas ir patiesas un nepatiesas, un citreiz ir grūti atšķirt vienu no otras. Bieži vien traugsme rodas tieši tādēļ, ka visas savas domas uztver kā faktus, ticot tām. Kādas bija Tavas domas pēdējā grūtajā situācijā? Vai tās bija balstītas faktos, un bija patiesas?

Radi nekārtīgu mākslas darbu! Izpēti savas emocijas un atveido tās mākslas darbā, nevērtējot, cik tas ir glīts vai kārtīgs - Jauj sev emocijas izlikt uz papīra!

Viens no trausmi izraisošiem palaidējmehānismiem mēdz būt vēlme kontrolēt visu apkārt notiekošo, jo tas rada viltus drošības sajūtu - ja paredzēšu kaut ko, varēšu izmainīt notikumus, tomēr nav iespējams kontrolēt pilnīgi visu! Ir lietas, kas ir mūsu spēkos, piemēram, varam kontrolēt, ko runājam; ko darām; ko ēdam, taču vienlaikus ir lietas, kas nav mūsu kontrolē - laikapstākļi; citu cilvēku domas;

Izmanto elpu

Ātri un efektīvi iedarbojas uz veģetatīvo nervusistēmu, to līdzsvaro, mazinot trauksmi un neļaujot pastiprināties emociju intensitātei. Uzmanības pievēršana elpu darbojas kā pirmā palīdzība brīžos, kad emocionāli jūtamies "izsistī no līdzvara" – tas ir ātrākais un vienkāršākais veids, kā atgriezties realitātē un apzināties to, ko mēs patiesībā jūtam un kas mums patiesībā vajadzīgs. Svarīgi pievērst uzmanību elpošanai – ja prātā ieskrien citas domas, mierīgi pārvirzi uzmanību atpakaļ uz elpu. Elpošanas vingrinājumus ieteicams trenēt mierīgos brīžos, ieelpojot un izelpojot vismaz 10 reizes.

Kā veikt dziļo elpošanu:

- ✓ Apgulies uz grīdas vai apsēdies krēslā, turot muguru taisnu. Lai sajustu diafragmas kustību, uzliec uz vēdera roku vai kādu vieglu priekšmetu!
- ✓ Lēni ieelpo caur degunu, skaitot līdz 4. ieelpojot sajūti, kā gaiss iepļūst nāsīs, piepilda plaušas, piepilda vēderu. Sajūti, ka uz vēdera uzliktā roka vai priekšmets paceļas.
- ✓ Lēni izelpo, sākot no vēdera un lēnām skaitot atpakaļ no 4 līdz 1 vai lēnām skaitot līdz 6. Atceries – izelpai vienmēr jābūt garākai nekā ieelpai! ieelpojot vēders piepūšas, bet izelpojot – saplok

Atgādinājums

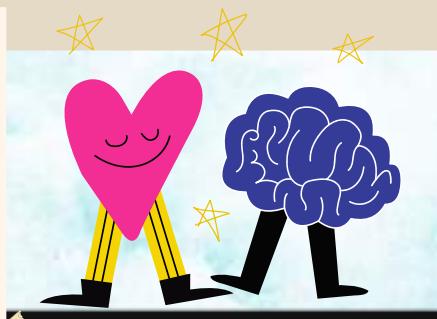
Svarīgi pret sevi izturēties ar iejūtību un lūgt atbalstu, kad tās nepieciešams! Katru dienu mēģini praktizēt līdz jūtību pret sevi :)

Uzzīmē savu paškritisko daļu un savu līdzjūtības un drosmes pilno daļu! Kas tām ir kopīgs un kas atšķirīgs? Un kurai daļai vēlies dot lielāku spēku?

Detalizēti apraksti kādu priekšmetu, piemēram, skapi, galdu vai gultu. Apraksti visas tā detaļas tā, it kā Tu būtu mākslinieks, kurš lūdz to zīmēt otram māksliniekam, kurš pats šo objektu nevar redzēt. Izpēti priekšmetu, ievēro katru sīko detaļu - šis uzdevums palīdz uz mirkli "atkāpties" no pārlieku spēcīgām emocijām - esi šeit un tagad!

ja jūti trauksmi:
Nosāuc 5 lietās, ko redzi sev apkārt, 4 skaņas, kurās dzirdi, pieskaries un izpēti 3 dažādas tekstu rās (piemēram, kāds ir galds? Gluds, vēss?).
Pārslēgšanās uz manām palīdz mazināt trauksmainās domas

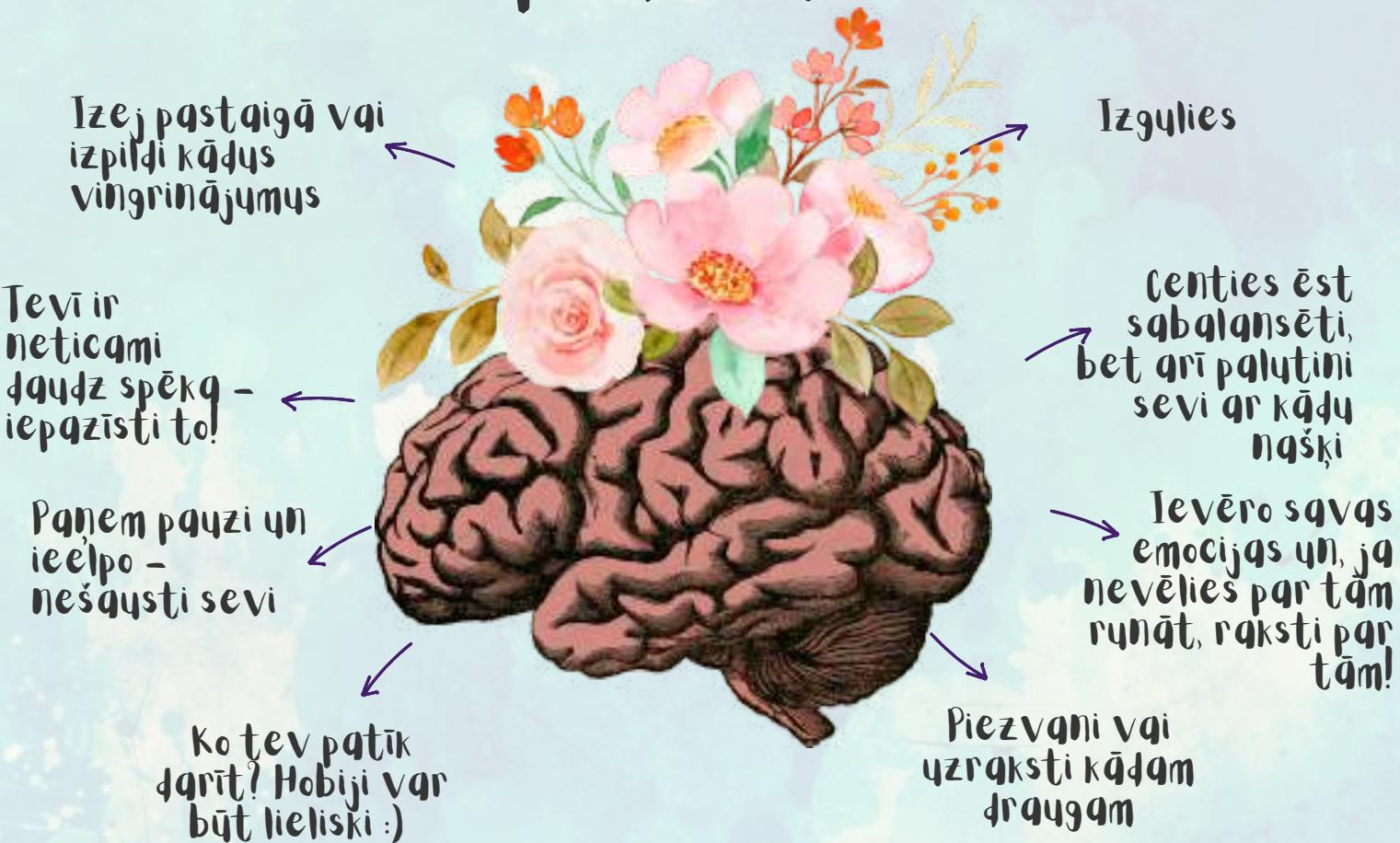
Atvēli laiku rāpēm par sevi!

Pieraksti 2-3 lietas, par ko jūti pateicību vai prieku! Tam nav jābūt nekam lielam - kāda smaids, garšīga bulcīna, izpildīts uzdevums sportā - kās tevi šodien iepriecinājis?

Izslēdz savas ierīces un pievērs uzmanību tam, kas notiek apkārt - pievērs uzmanību kādam ģimenes loceklim, draugam vai mājdzīvniekam. Pievērs uzmanību skatam ārā pa logu vai jebkam citam, kas Tev apkārt notiek. Atceries, ka arī digitālajā vidē ir informācijas pārbagātība, kura var izraisīt satraucošas domas un veicināt trauksmes izjūtu, kā arī negatīvas emocijas.

Lai paglīdzētu sev:

Dzīve ir krāsaina - gaissis un spilgtais vijas ar pelēko un tumšo un tas ir ok. Būtiski spēt ieraudzīt savu spēku, kas palīdz tikt pāri tumšākiem brīziem, un tevi tāds pilnīgi noteiktībā mit

Vienmēr Tavs 116111

Tu nevari apturēt vilņus, bet vari iemācīties tajos sērfot /Kabat - zinn/

